

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन आदेश क्रमांक: न्यायाप्र-२०१६/(१३०/१६)/मशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन,
मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक: ३१ जानेवारी, २०१९.

- संदर्भ**-(१) शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१०/(१९३/१०)/मशि-४, दि. ३० ऑक्टोबर २०१०.
२) शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०११/(२४०/११)/मशि-४, दि. २५ ऑक्टोबर २०११.
३) शासन आदेश क्र. एनजीसी २०१२/(९१/१२)/मशि-४, दि. १५ जून, २०१२.
४) शासन आदेश क्र. एनजीसी २०१२/(९१/१२)/मशि-४, दि. ०६ ऑक्टोबर, २०१२.
५) शासन निर्णय क्र. सीटीसी २०१३/(१९६/१३)/मशि-४, दि. ०६ मे, २०१४.
६) याचिका क्र. ४४९६/२०१४ मधील मा.उच्च न्यायालयाचे दि.१२ जून, २०१४ चे आदेश.
७) शासन पत्र क्र. सीटीसी २०१३/(१९६/१३)/मशि-४, दि.१३ जून, २०१६ चे आदेश.
८) याचिका क्र.६८६३/२०१६ मधील मा. उच्च न्यायालयाचे दि.२३.१०.२०१८ चे आदेश.

शासन आदेश

राज्यातील अकृषी विद्यापीठांनी महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ मधील कलम ८२ तसेच संदर्भ क्र. (१) अन्वये विहित केलेली कार्यपद्धती अवलंबून शैक्षणिक वर्ष २०१२-१३ साठी नवीन महाविद्यालयाचे प्रस्ताव शासनास सादर केले होते. शैक्षणिक वर्ष २०१२-१३ साठी मान्यता देताना विद्यापीठांकडून ज्या शिफारशी प्राप्त झाल्या होत्या, त्या शिफारशीपैकी संबंधित विद्यापीठाच्या बृहत् आराखड्यातील एका ठिकाणासाठी एकापेक्षा जास्त पात्र अर्ज आलेल्या ठिकाणी विद्यापीठाने प्रथम, द्वितीय, तृतीय.... अशा केलेल्या शिफारशी विचारात घेऊन आणि ज्या ठिकाणी अशा प्रकारच्या शिफारशी केलेल्या नाहीत त्या ठिकाणी विभागाच्या स्तरावर छाननी करून सर्वात जास्त निकष पूर्ण होतात, अशा प्रस्तावांना मान्यता देण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. त्यानुसार संदर्भ क्रमांक ३ येथील आदेशान्वये आवश्यक ते आदेश निर्गमित करण्यात आलेले आहेत.

तदनंतर शासनाने काही संस्थांना (अकोले तालुका एज्युकेशन सोसायटी, अकोले, ता. अकोले, जि. अहमदनगर या संस्थेच्या महाविद्यालयाचा समावेश आहे.) संदर्भ क्रमांक ४ येथील शासन आदेशान्वये मान्यता दिली. या मान्यतेनुसार संस्थेच्या प्रस्तावास मान्यता देण्यासंदर्भात त्रिमुर्ती पावन प्रतिष्ठान, नेवासा यांनी मा.उच्च न्यायालयात याचिका क्रमांक ७१३०/२०१३ दाखल केली. या याचिकेच्या अनुषंगाने प्रकरणाची तपासणी केली असता, संदर्भ क्रमांक ४ येथील शासन आदेशान्वये ज्या संस्थांना मान्यता दिलेली आहे ती मान्यता ही शैक्षणिक वर्ष २०१२-१३ ला घेतलेल्या निर्णयाविरुद्ध असल्याचे निदर्शनास आले. यास्तव व याचिका क्र. ७१३०/२०१३ मध्ये शासनाच्या वतीने न्यायालयात शपथपत्र दाखल करणे आवश्यक असल्याने दिनांक ०६.१०.२०१२ अन्वये दिलेल्या मान्यता संदर्भ क्र. ५ येथील आदेशान्वये रद्द करण्यात आल्या.

शासनाच्या मान्यता रद्द करण्याच्या आदेशास आव्हान देणारी याचिका क्र. ५२७८/२०१४ अकोले तालुका एज्युकेशन सोसायटी, अकोले, ता. अकोले, जि. अहमदनगर यांनी दाखल केली होती. तथापि, मा. न्यायालयाने अशा स्वरूपाच्या अन्य याचिकेमध्ये (याचिका क्र. ४४९६/२०१४) शासनाचे दिनांक ०६.०५.२०१४ चे आदेश रद्द करतांना बाधित संस्थांना उचित सुनावणी देऊन शासन कायदानुसार पुढील निर्णय घेऊ शकते, असे निर्देश दिलेले होते.

मा.उच्च न्यायालयाचे उपरोक्त आदेश विचारात घेऊन याचिकादार संस्थेस आवश्यक ती सुनावणीची संधी उपलब्ध करून देण्यात आली होती. तथापि, सुनावणीअंती संदर्भ क्र. ७ अन्वये महाविद्यालयाची मान्यता रद्द करण्यात आली होती. सदर आदेशास अकोले तालुका एज्युकेशन सोसायटी, अकोले, ता. अकोले, जि. अहमदनगर या संस्थेने मा. उच्च न्यायालयात आव्हान दिले होते. मा. उच्च न्यायालयाने त्यांच्या संदर्भ क्र. ८ येथील आदेशान्वये नमूद करताना स्पष्ट केले आहे की, अकोले या बिंदूकरीता या याचिकेतील प्रतिवादी क्र. ५ यांना विज्ञान विद्याशाखा मंजूर केलेली आहे. तर याचिकादार संस्थेस कला, वाणिज्य विद्याशाखा मंजूर केलेल्या आहेत व दोन्ही महाविद्यालये सद्यस्थितीत सुरु आहेत. त्यामुळे याचिकादार संस्थेच्या महाविद्यालयांबाबत कोणतीही त्रुटी आढळून येत नाहीत. मा. न्यायालयाचे आदेश लक्षात घेता, तसेच शासनाने शै.व. २०१९-२० चा बृहत आराखडा प्रसिद्ध करताना अकोले, जि. अहमदनगर येथे कला व वाणिज्य येथे नवीन महाविद्यालयाचा बिंदू निश्चित केलेला आहे, ही बाब विचारात घेता, अकोले तालुका एज्युकेशन सोसायटी, अकोले, ता. अकोले, जि. अहमदनगर या महाविद्यालयाची मान्यता खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून शै.व.२०१९-२० पासून कायम विनाअनुदान तत्वावर पुढे सुरु ठेवण्यात येत आहे :-

अटी व शर्ती :-

- (१) मंजूर करण्यात आलेले महाविद्यालय/संस्थेने संबंधित विभागीय सहसंचालकांकडे ते भविष्यात कोणत्याही परिस्थितीत अनुदानाची मागणी करणार नाहीत, असे हमीपत्र रु.१००/- च्या नॉन ज्युडीशियल स्टॅम्प पेपरवर सादर करावे.
- (२) महाविद्यालय/संस्थेने हमीपत्र सादर केल्याशिवाय आणि तसे संबंधित विभागीय सहसंचालकांचे प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्याशिवाय संबंधित विद्यापीठाने संलग्नतेची प्रक्रिया सुरु करू नये.
- (३) महाविद्यालयाने, संबंधित विद्यापीठाने विहित केलेल्या निकषांनुसार व विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेल्या शैक्षणिक पात्रतेनुसार अध्यापक/कर्मचारी वर्ग नेमणे आवश्यक असून, इतर सर्व आवश्यक पायाभूत सोयी उपलब्ध कराव्यात व त्याची खात्री विभागीय सहसंचालकांनी करावी आणि तदनंतरच उपरोक्त अट क्र.२ मधील प्रमाणपत्र विद्यापीठास द्यावे.
- (४) महाविद्यालयाने कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर प्रवेश क्षमतेपेक्षा जास्त प्रवेश देऊ नये.
- (५) विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (अॅफीलिएशन ऑफ कॉलेजेस बाय युनिव्हर्सिटीज) रेग्युलेशन २००९ मध्ये महाविद्यालयांना संलग्निकरण देण्याबाबत विहित निकषांची पूर्तता केल्याशिवाय संबंधित महाविद्यालयास संलग्निकरण देण्याची कार्यवाही विद्यापीठाने करू नये.
- (६) संबंधित महाविद्यालयाने सक्षम प्राधिकरणाने विहित केलेल्या कालमर्यादेत नॅक मुल्यांकन करून घेण्यासाठी प्रयत्न करावा व याबाबत पाठपुरावा करण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठाची राहिल .

विद्यापीठांनी संलग्निकरण देण्याबाबत आवश्यक असलेली पुढील कार्यवाही करण्यापुर्वी शासन मान्यता आदेशांचे अवलोकन केल्याशिवाय व विभागीय सहसंचालकांचे अट क्र. २ मधील प्रमाणपत्र मिळाल्याशिवाय संलग्नता देण्याची प्रक्रिया सुरु करू नये. विद्यापीठांनी संलग्नतेबाबतचा पूर्तता अहवाल संचालक ,उच्च शिक्षण ,महाराष्ट्र राज्य ,पुणे व संबंधित विभागीय सहसंचालक ,उच्च शिक्षण यांना पाठवावा.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे व विभागीय सहसंचालक, पुणे यांनी मंजूर करण्यात आलेल्या नवीन महाविद्यालयाचा नियतकालिक आढावा घेऊन सदर महाविद्यालयामध्ये मंजूर विद्यार्थी संख्येच्या ५० % किंवा त्यापेक्षा कमी विद्यार्थी दिसून आल्यास सदर महाविद्यालयाची मान्यता रद्द समजून तसे शासन व विद्यापीठाच्या माहितीने विभागीय सहसंचालकांनी आदेश काढावेत. मा. उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठ, नागपूर येथे दाखल झालेल्या याचिका क्र. २४४६/२०१३ व २४४८/२०१३ मध्ये उपस्थित केलेल्या बाबी विचारात घेता या अटी संदर्भात आवश्यक ती कार्यवाही करण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठ व विभागीय सहसंचालक यांची राहिल.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१९०१३११११६०४३७०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(द. व. खारके)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. कुलसचिव, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
२. संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे.
३. सहसंचालक, उच्च शिक्षण, पुणे विभाग, पुणे
४. अध्यक्ष/सचिव, अकोले तालुका एज्युकेशन सोसायटी, अकोले, ता. अकोले, जि. अहमदनगर.
५. निवड नस्ती (मशि-४)